

INGEZONDEN.

ACUUT OEDEEM VAN DEN HALS DER ZWANGERE BAARMOEDER.

Mejuffrouw B., II-ara, gravida in de 8ste maand. Den 10den Juli 1896 werd ik 's avonds ontboden omdat patiënte zich ongerust maakte: er was zonder dat patiënte er een oorzaak voor kon bedenken, een bloederig vocht afgelopen, zij had drang naar beneden en „het was nog wel een maand te vroeg, maar het zou toch wel gebeuren”.

De eerste bevalling is zonder bijzondere moeielijkheden verlopen. Later heeft patiënte een verzakking gekregen van den voorsten vaginaalwand en den uterus, waartegen een pessarium hulp verschafte. Weldra volgde de tweede zwangerschap. Op het einde der 3de maand werd het pessarium verwijderd, waarna, afgezien van geringen last van den prolaps, de graviditeit tot 10 Juli ongestoord verliep.

Bij onderzoek bleek een blauw-rood „gezwel” uit de vagina te puilen, bijna vuist-groot en oedemateus op het aanvoelen. Inwendige palpatie leerde dat de zwelling zich tot het labium anterius beperkte: het ostium uteri lag ongeveer op de grens der zwelling. De vrucht verkeerde in schedelligging, de schedel stond beweeglijk boven den bekkeningang.

Therapie: bij rugligging van patiënte kon het „gezwel” gemakkelijk binnen de vagina worden teruggebracht en onder bedrust verdween het binnen drie dagen geheel en voor goed.

Patiënte nam zich gedurende het verdere verloop der zwangerschap wat meer in acht voor beuren, enz. en beviel den 6den Augustus zonder eenige stoornis.

Later heb ik patiënte geopereerd voor den prolaps (wigvormige amputatie van vóór- en achterlip en kolporraphia anterior) en bij de telkens nog terugkeerende graviditeit van het „gezwel” nooit meer iets gehoord of gezien.

Het artikel van Dr. GEYL (dit *Tijdschrift*, 30 Aug. 1902), wiens eerste artikel over dit onderwerp mij destijds de diagnose had mogelijk gemaakt, geeft mij aanleiding bovenstaande waarneming niet langer onder mij te houden. Aan theoretische beschouwingen omtrent de verklaring der zeldzame aan-doening waag ik mij niet.

Nijmegen, 25 Dec. 1902.

Dr. F. B. BANNING.

ONDERLINGE VERZEKERING-MAATSCHAPPIJ VAN GENEESKUNDIGEN TEGEN DE GELDELIJKE GEVOLGEN VAN INVALIDITEIT.

Collega SCHULD wil volgens zijn schrijven aan de leden van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst door onderlinge verzekering materieele waarde aan het lidmaatschap van die Maatschappij verbinden. Reeds sedert 1893 is mijn doel door onderlinge verzekering de invalide collega's bij te staan. Hoewel ons doel dus niet hetzelfde is, zijn

het middel en het gevolg dezelfde n.l. wat het middel betreft: „de verzekering”, en wat het gevolg aangaat: „aaneensluiting der artsen”.

In 1893 heb ik het voorstel van de Afdeeling Schiedam en Omstreken in de Algemeene Vergadering te Dordrecht verdedigd.

Dat voorstel luidde: „De Algemeene Vergadering drage aan het Hoofdbestuur op de leden, die door voortdurende ziekte behoeftig zijn geworden, ruim te ondersteunen en hiervoor een ondersteuningskas te vormen op de volgende grondslagen:

1°. Elk lid is behoeftig, dat door voortdurende ziekte geen f1400 per jaar inkomen heeft.

2°. Het Hoofdbestuur heft telken jare een hoofdelijken omslag van het bedrag dat noodig is.

3°. Ondersteuning wordt niet verstrekt boven den 60-jarigen leeftijd, tenzij in bijzondere omstandigheden, ter beoordeeling van het Hoofdbestuur.

4°. Het Hoofdbestuur mag, als het dit noodig oordeelt, telken jare het bedrag der premie voor de levensverzekeringpolis, boven de ondersteuning renteloos voorschieten.

5°. De hoofdelijke omslag wordt bij de contributie aan de Maatschappij geïnd.

6°. Ter vorming van een kas voor de eerst voorkomende gevallen begint het Hoofdbestuur een omslag te heffen van twee gulden.

Ik had mij geen valsche illusies gemaakt dat dit voorstel zoo maar dadelijk aangenomen zou worden, en meende al heel gelukkig te mogen zijn als ik het bracht tot een commissie van onderzoek.

Dat gelukte, maar het voorstel bleef van de baan, doch als gevolg werd op 12 Februari 1896, na veel moeite en geschrijf de *Onderlinge Verzekering-maatschappij van Geneeskundigen tegen de geldelijke gevolgen van Invaliditeit* opgericht en was een paar maanden vroeger „de Holda” opgericht, aan wier geboorte ons geschrijf nu juist niet geheel onschuldig was.

Nu schrijft collega SCHULD, dat ons succes d.i. de *Onderlinge Verzekering-Maatschappij* grooter zou zijn als het van de *Maatschappij* uitging. In de eerste plaats moet ik opmerkzaam er op maken, dat waar ik schrijf van „onze *Onderlinge*” daarmee niet bedoeld wordt de *Onderlinge* van ons „bestuur” maar van ons: „deelnemers”. De deelnemers in onze *Onderlinge* zijn in de Algemeene Vergadering de „Staten Generaal” evenals in de Ned. *Maatschappij* tot bevordering der Geneeskunst.

In ons jaarverslag over 1901 staat: „Wij willen dat alle medici zich bij ons aansluiten, om gezamentlijk de chronisch invalide artsen in hun treurig lot bij te staan, en eens moet de tijd komen dat wij geen keuring meer behoeven te eischen om deelnemers toe te laten; dat het artsdiploma daarvoor subintreert.

Welnu, dat collega SCHULD en allen die iets voelen voor zijn idee ons helpen in ons streven.

Ik vermoed dat de deelnemers gaarne het beschermheerschap van de Ned. *Maatschappij* tot bevordering der Geneeskunst zullen aanvaarden en van zelf wordt dan eens, wanneer de leden van beide maatschappijen dezelfde artsen zijn, onze *Onderlinge* een deel van de Ned. *Maatschappij* tot bevordering der Geneeskunst.

Het antwoord van collega SCHULD zal nu waarschijnlijk zijn, dat hij meer pijlen op zijn boog heeft, dat hij ook ongelukkenverzekering wil en pensioenverzekering en uitkeering aan onze betrekkingen. Met allen aandrang geef ik hem in overweging die pijlen in zijn koker te houden. Wat toch is het geval?

Een verzekering tegen ongelukken is een deel van de Invaliditeitsverzekering, met alle kwade gevolgen van het feit dat men zich tegen een enkele oorzaak verzekert en niet tegen de gevolgen van alle oorzaken die invaliditeit kunnen teweegbrengen. De lage premieën, en dientengevolge de hoge uitkeeringen bij blijvende invaliditeit, zijn de oorzaak van het succes van de Ongelukken-verzekering-maatschappijen en dikwijls vergeet men dat niet het kapitaal maar een rente daarvan aan de door een ongeluk chronisch invalide wordt uitgekeerd.

Wat de pensioenuitkeering aangaat, zoo moet ik hem opmerken dat de Onderlinge Levensverzekeringmaatschappij van Eigen Hulp die premieën a heeft moeten verhoogden omdat zij verlies opleverden. Daarmede kan dus een nieuwe Onderlinge van medici niet in concurrentie treden.

Wat de uitkeering aan de betrekkingen aangaat, zoo is dat een andere uitdrukking voor verzekering bij overlijden. Ook daarin bestaan echter reeds Onderlinge maatschappijen, die zuinig worden beheerd en al het te veel betaalde nagenoeg uitkeeren.

Dat alles geldt niet voor een Onderlinge verzekering tegen Invaliditeit. Die verzekering is betrekkelijk nieuw en toch zoo hoogst noodig, omdat daardoor de werkkraft verzekerd wordt waarvan de medici afhankelijk zijn. Ook al waren er algemeene onderlinge maatschappijen, ook dan nog zou een onderlinge van medici opgericht moeten worden en kunnen bloeien, omdat de medicus een uitnemend gunstig risico aanbiedt zooals in ons jaarverslag over 1901 is uiteengezet.

Daarom roep ik collega SCHULD en alle anderen toe: Laat af van verdere plannen, sluit U bij ons aan; wij hebben 85 actieve deelnemers, een kern is gevormd en de kracht die gij wenscht dat van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst zal uitgaan, kan haar door onze Onderlinge Verzekering tegen Invaliditeit worden gegeven, want in de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst is de kiem voor onze Onderlinge gelegd en door haar leden is zij opgericht.

Art. 21 van ons reglement luidt: De gewone Algemeene Vergadering wordt gehouden, zooveel mogelijk op plaats en tijd waar de Algemeene Vergadering van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst wordt gehouden en wel op den voorafgaanden middag".

Dat spoedig het tijdstip aanbreke dat in de vergadering van de Onderlinge Verzekeringmaatschappij tegen de geldelijke gevolgen van Invaliditeit kan besloten worden tot afschaffen van de keuring omdat alle Nederlandsche artsen deelnemers zijn, want dan zal ook de belangstelling in de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst groot zijn.

Om dat tijdstip echter te bereiken zal het noodig zijn dat men begint met aansluiting bij onze Onderlinge en daartoe roep ik allen die dit lezen op.

Schiedam,
22 Dec. 1902.

Dr. J. ENDTZ,
Secretaris der
onderlinge verzekering-maatschappij.

Geachte Redacteur-Gérant!

Mijn hartelijken dank voor uwe vriendelijkheid, waardoor het mij mogelijk is reeds nu het stukje van collega ENDTZ te beantwoorden.

Het spijt mij, dat Dr. ENDTZ nog tegenover mij staat, waar ik hem zoo gaarne aan mijn zijde had gezien, omdat ook hij veel voelt voor de belangen van zijn standgenooten. Ook spijt het mij, dat de Onderlinge Verzekering-Maatschappij van Geneeskundigen tegen de geldelijke gevolgen van Invaliditeit in het debat is gebracht; door mij was zij slechts aangehaald als een voorbeeld, dat door onderlinge samenwerking zelfs op kleine schaal iets te bereiken was. Maar dat is niet genoeg. Een dergelijke instelling heeft te groot risico, omdat het aantal deelhebbers te klein is, en het heeft weinig deelhebbers, omdat het risico te groot is. Dat is een circulus vitiosus, waaruit dergelijke onderlinge maatschappijen nooit geraken. Zoolang de krachtige persoonlijkheid van Dr. ENDTZ en de andere oprichters er achter zit, zal het aantal deelhebbers wellicht nog iets toenemen, maar, als hun ijver verflauwt of hun stem niet meer wordt gehoord, zal het aantal deelhebbers weer dalen, het risico zal grooter worden en eindelijk te groot, zoodat het zal opgenomen worden in een der bestaande, groote maatschappijen; dan is het geld wel gered, maar de voordeelen der cooperatie zijn verloren. Dit leert de geschiedenis.

Hoe meer deelhebbers, hoe minder risico en nu was mijn vraag aan den deskundige, of 2000 deelnemers voor minstens *f* 35.— niet te weinig was. Dit nu is niet het geval: een maatschappij met een jaarlijksche premie-ontvangst van ruim *f* 70.000 is respectabel en behoort onder de beste. En nu behoef ik aan Dr. ENDTZ, die van verzekering enz. wel op de hoogte is, niet te vertellen, dat iedere soliede maatschappij, die werkt volgens de bestaande, gewone tarieven en niet om te concurreeren haar tarieven kunstmatig verlaagt, een behoorlijke winst oplevert voor de aandeelhouders, ondanks de dure exploitatie. Maar bij de Geneeskundige Verzekeringsbank zijn alle leden van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst de aandeelhouders; dus ten minste die winst komt aan allen ten goede. Maar bovendien, gewoonlijk wordt er 15 pCt. van de geheele premie-ontvangst afgeschreven voor onkosten, bij onze Bank echter zouden die onkosten nog geen 10 pCt. bedragen, daar de groote post voor reclame en advertenties weg valt. Dus ook dit verschil komt ten goede aan de leden van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst. Deze cijfers noem ik niet maar zoo, maar zijn mij verstrekt door deskundigen.

Waar nu Dr. ENDTZ klaagt, dat ik te veel pijlen op den boog heb, doet die vergelijking mij leed, want ik ben niet opgetreden om te schieten of te dooden, maar om te verbinden en te helpen.

Wanneer ieder lid van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst verplicht is, zich voor minstens *f* 35.— per jaar te verzekeren bij de Geneeskundige Verzekeringsbank, moet hij ook de gelegenheid hebben dat te doen, zooals hij zelf wil. Hetzij als lijfrente op zekeren leeftijd (dus een soort pensioen); hetzij als lijfrente voor zijn weduwe (weduwe-pensioen); hetzij als uitkeering op zekeren leeftijd (bespaard geld); hetzij als uitkeering in geld aan de betrekkingen bij zijn dood (erfenis). En als hij dit alles niet wil,

dan als verzekering tegen ongelukken, omdat bijna allen zich hiertegen verzekeren en juist hierbij tegenover ons, medici, het meest gechicaneerd wordt.

De verzekering tegen invaliditeit liet ik er uit, juist, omdat Dr. ENDTZ daarvoor nu zoo goed zorgt, maar wenscht een Algemeene Vergadering van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst de verzekering tegen invaliditeit er bij te nemen, dan gebeurt dit ook, want, ik verhaal het, de Geneeskundige Verzekeringsbank en al haar winsten is het eigendom van alle leden van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, hetzij men hoog, hetzij men laag verzekerd is. Dan zal de Onderlinge Verzekerings-Maatschappij van Geneeskundigen tegen de geldelijke gevolgen van Invaliditeit opgelost worden in de Geneeskundige Verzekeringsbank; het risico van de deelhebbers zal minder worden en Dr. ENDTZ kan overtuigd zijn, dat de annalen van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst zijn naam zullen noemen onder hen, die een goede zaak hebben voorbereid.

Nu nog een enkel woord. Toen ik mijn opstel verzond, wist ik, dat tegenpraak en strijd zouden volgen. Maar de talrijke bewijzen van instemming, waaronder zeer treffende, die ik van heinde en ver nog steeds ontvang, zijn de oorzaak, dat ik de moed niet zal verliezen om op den ingeslagen weg voort te gaan. Daarbij komt mijn vaste overtuiging, dat het plan slagen zal en slagen moet. Het zal slagen, want ik kan mij niet voorstellen, dat alleen wij, medici, doof zouden zijn voor de stem van den Tijdgeest, die steeds roept: „Vereenigen, vereenigen, de eenling is zwak en gaat onder, een vereeniging van eenlingen is sterk en blijft”.

Het moet slagen, omdat het het eenige middel is om te maken van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, zooals wij allen willen, een krachtige vereeniging, die moet zijn de steun van de zwakken, de trots van de sterken, de band, die ons alleen tezamen houdt.

Rotterdam, 25 Dec. 1902.

Dr. A. SCHULD.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Biologische reiniging van rioolvocht. Nadat te *Barking* en *Crossness* voorloopige proeven zijn genomen met bezinkingsbassins en cokes-bedden, zal, indien de reusachtige kosten der eerste inrichting Londens burgerij niet afschrikken, waarschijnlijk eerlang worden overgegaan tot de biologische verwerking van de ontzaggelijkste vuilmassa, die de wereld ooit gekend heeft: het rioolvocht van Londen. Het eindrapport van den eersten scheikundige van den County Council, Prof. F. CLOWES, luidt in alle opzichten gunstig. In de bezinkingsbassins wordt, bij doelmatige behandeling, alles achtergehouden, wat de cokes-bedden zou kunnen onklaar maken, en van het bezinksel wordt een belangrijk gedeelte door bacteriewerking opgelost. De cokes-bedden kunnen, als zij hun volle zuiverend vermogen hebben ontwikkeld, 30 pCt. van hun ruimte-inhoud aan rioolmassa ontvangen en ver-